

Історії лікарок з фотопроєкту “Обличчя українських жінок” від Юлії Горбаченко та FRIDA Ukraine

[Дарія Кондратюк, 23 роки, Стрий \(Львівська область\)](#)

[Марина Котлобай, 29 років, Красний Луч \(Луганська область\)](#)

[Крістіна Авраменко, 27 років, Новотроїцьке \(Херсонська область\)](#)

[Анастасія Козеренко, 26 років, Київ](#)

[Мілена Коршунова, 21 рік, Очаків \(Миколаївська область\)](#)

[Ірина Євтушенко, 63 роки, Київ](#)

[Марина Дворська, 32 роки, Буринь \(Сумська область\)](#)

[Владислава Романюк, 30 років, Нікольське \(Донецька область\)](#)

[Тетяна Литвиненко, 57 років, Київ](#)

[Олександра Бриль, 21 рік, Золочів \(Львівська область\)](#)

Дарія Кондратюк, 23 роки, Стрий (Львівська область)

Даша — студентка 6 курсу НМУ ім. О.О. Богомольця. Стати лікаркою вона вирішила ще дитинстві — в її родині часто хворіли, і вона хотіла допомагати. З часом просте бажання переросло у глибоке усвідомлення — медицина стала покликанням. Вона впевнена: лікар — це професія поза часом, яку не замінить жодна технологія.

Дарія волонтерить із FRIDA, бо не може залишатись осторонь. Каже, не страшно виїжджати на прифронт, бо відчуває, що потрібна — і саме це дає внутрішню силу. На думку Даші, сьогодні є велика потреба у лікарях – у тих, хто готовий не лише лікувати, а й підтримувати, бути поруч, вірити в людину. Волонтерство для неї — не про героїзм, а про людяність і вибір щодня бути там, де важливо.

Найбільше Дарія цінує момент, коли пацієнт усміхається. Мрія Даші проста й велична водночас: бути лікарем, якому довіряють, і до якого звертаються не тільки за лікуванням, а й за розрадою. Вона хоче реалізувати себе в Україні та залишитися Людиною. Вірить, що сила української жінки — у здатності любити, підтримувати, дарувати тепло і світло, навіть коли сама відчуває біль.

Марина Котлобай, 29 років, Красний Луч (Луганська область)

Марина — дерматологиня та дерматохірургиня, яка практикує з 2019 року. Ще в дитинстві її захоплювала біологія, вона «лікувала» яблука та помідори у бабусиному саду й спостерігала за роботою медсестер у лікарні. Її цікавило, як влаштований світ — і це привело до медицини.

Її життя тісно переплетене з війною: у 2014-му Марина була змушена покинути рідне місто через окупацію. З того часу — Харків, Сєвєродонецьк, евакуація за кордон і повернення до столиці без знайомих, щоб почати з нуля. Анкета у FRIDA стала для неї ковтком повітря. Сьогодні вона — одна з капітанів виїзних місій. Завдяки професії та волонтерству відчуває себе «на своєму місці».

Марина цінує свою професію за можливість допомагати людям і за постійну новизну: «Робота лікарем ніколи не стає буденністю, адже постійно з'являються нові дослідження, методи лікування. Це схоже на захоплюючий детектив: розгадати діагноз і допомогти людині. І знати, що своїм лікуванням ти покращуєш якість її життя».

Марину надихає відчуття спільноти, взаємопідтримки та цінності кожної дії. Каже, що не боїться виїздів: «Я завжди намагаюся їхати з позитивом». Мріє

про мирне, спокійне життя в Україні, де лікарі зможуть достойно розвиватись. Про це зараз думати важко, але Марина вірить у хороше, адже Україна, на її думку – країна людей, що не здаються. Сила української жінки, на її думку, — у здатності мобілізуватись, бути опорою для інших і при цьому не забувати про себе.

Крістіна Авраменко, 27 років, Новотроїцьке (Херсонська область)

Крістіна — сімейна лікарка й координаторка виїзних місій FRIDA. Вона народилася і виросла в селищі Новотроїцьке на Херсонщині. Після навчання у Дніпрі розпочала інтернатуру в Херсоні, де й застало її повномасштабне вторгнення.

У квітні 2022 року їй вдалося виїхати з окупації та почати нове життя в Броварах. Там вона завершила інтернатуру й почала працювати.

Медицину обрала інтуїтивно — у школі просто подобалась біологія. Але з початком війни її професія стала способом залишатися корисною. Волонтерить, бо не може стояти осторонь. Каже, що не боїться виїздів на прифронт: «Мабуть, тому що в мене поки немає дітей — немає чого втрачати». Часто очолює місії у рідний регіон.

«Свою професію я люблю за те, що вона дає мені можливість бути потрібною. Я можу змінювати хід історії — принаймні хід хвороби. Полегшити життя людині, дати надію — це і є сенс», — говорить Крістіна. Її мрія — справжнє реформування медицини: гідні умови, повага, великі зарплати. Сила української жінки, на її думку, — у тому, що вона часто не має іншого вибору, крім як бути сильною. І несе це з гідністю.

Анастасія Козеренко, 26 років, Київ

Анастасія — лікарка-гінекологиня з п'ятирічним досвідом в оперативній гінекології. Родом із Києва, вона змалечку хотіла допомагати — лікувала всіх котів і собак у бабусиному селі. Її покликання швидко перетворилося на професію, і вже сьогодні за її плечима понад 1000 хірургічних втручань, з яких понад 130 — самостійні операції.

Волонтеркою FRIDA стала, бо щиро вірить: кожна жінка — незалежно від місця проживання чи фінансових можливостей — має право на гінеколога, з яким не боляче й не страшно.

Робота на місіях — це завжди інтенсивний ритм, але саме в ньому, каже Настя, страх відходить на другий план: «З командою однодумців відчуваєшся безпечно. А ще — просто не встигаєш боятись». Проте батькам іноді не казала правду, куди їде — щоб не нервували.

«Я дуже люблю свою професію. За те, що вона дає шанс зробити життя жінок кращим. За ті посмішки, коли пацієнтки позбуваються проблем або дізнаються, що нарешті вагітні», — ділиться Настя. Вона мріє про свободу, перемогу, щастя — і трохи магії в буденності. Її формула сили української жінки — у здатності бути ніжною і незламною водночас.

Мілена Коршунова, 21 рік, Очаків (Миколаївська область)

Мілена родом із південного міста Очаків, а повномасштабне вторгнення застало її в Києві, де вона навчалась. Перші місяці війни провела у подруги, а додому потрапила майже через рік — після деокупації правого берега Херсонщини. З дитинства мріяла стати дизайнеркою і навіть отримала грант на навчання в Канаді, але несподівано для себе обрала медицину — як колись жартуючи пророкувала її бабуся.

Практикувати Мілена почала з другого курсу, коли знайшла свого наставника й відтоді не полишає відділень та операційних. «Я хочу приносити маленький запал у ледь помітні вогники всередині людей», — каже Мілена про волонтерство у FRIDA. Виїздів дівчина не боїться. По-перше, через безпекову роботу команди FRIDA на місцях. Пам'ятає виїзд на Сумщину, коли під час прийому пролунала загроза прильоту КАБів — і команда миттєво завела всіх в укриття. По-друге, вірить: не проживеш більше, ніж тобі відведено.

«Я люблю медицину за її несподіваність. Ти ніколи не знаєш, чим закінчиться твій день: ти вчасно підеш додому, проведеш в операційній до ранку чи доведеться поїхати в інше місто», — говорить Мілена. Дівчина любить Україну за волю та силу, за найкращі світанки й заходи сонця, за неймовірних людей, за подих свободи та підтримку, і питає: «Хіба для любові потрібні причини?».

Мілена мріє про свідоме суспільство, швидку відбудову, раціональний розподіл зарплат, щоб в притулках не лишилося тварин, та будиночок у Карпатах. А силу української жінки вбачає в тому, що вона здатна тримати дім, громаду і навіть фронт, водночас берегти мову, пісню і традиції народу. Збила дрон, після того приготувала найсмачнішу вечерю – ось на що здатна українська жінка.

Ірина Євтушенко, 63 роки, Київ

Ірина — гінекологиня з понад 40-річним стажем, мама двох дітей і бабуса п'ятьох онуків. Народилася в Києві. Стати медиком мріяла ще з дитинства — і ця мрія втілилася у тисячі врятованих пацієнтів.

У вересні 2022 року втратила близьку людину, яка загинула на війні. Того ж року долучилася до місій FRIDA.

Її досвід — це тиха стійкість і професійна впевненість. «Коли ти бачиш, як наші люди тримають свою землю на “сірих” територіях — неможливо залишитись осторонь. Ми там дуже потрібні», — каже Ірина. Страх зникає, коли є внутрішнє розуміння свого місця, своєї ролі. Бути лікаркою для неї — не просто робота, а продовження життя в буквальному сенсі.

«Моя професія — найкраща для того, щоб продовжувати життя і приносити щастя. Але болить те, що в Україні все менше вагітностей і пологів», — ділиться Ірина.

Лікарка мріє поставити онуків на гірські лижі й бути поруч. Поки що цьому бажанню не дає втілитися війна. Її визначення сили української жінки — у витримці, вірі, любові та оптимізмі, «щоб хватало на всіх».

Марина Дворська, 32 роки, Буринь (Сумська область)

Марина — лікар-оториноларинголог, яка працює в шпиталі МВС й щодня рятує військових. Родом із Бурині, Сумщина — міста в 30 км від кордону з Росією, яке було окуповане у перші дні повномасштабного вторгнення. Нині Буринь під контролем України, проте під цілодобовими обстрілами.

На початку вторгнення Марина була однією з небагатьох, хто вирішив залишитися в київському шпиталі — навіть коли навколо гриміли вибухи. Багато вилікуваних нею пацієнтів повернулися на фронт і загинули.

Стати лікарем Марина мріяла скільки себе пам'ятає. За 9 років практики вона надала допомогу незліченній кількості пацієнтів.

Марина — капітан місії FRIDA, і на фронті вона відчувається спокійніше, ніж у тилу. Каже, що страх є, бо лише дурень не боїться, але коли допомагаєш — страх відходить. «Волонтер — це той, хто рятує країну зсередини», — вважає Марина.

Марина відчуває глибокий зв'язок з Україною — тут вона народилась, виросла, тут звучить її рідна мова, а в історії родини — бійці УПА, в'язні німецьких концтаборів та борці за українську незалежність.

Її мрія — перемога України у війні та велика родина. А українські жінки, як приклад сили, таланту, наполегливості та мудрості, вважає вона, змінюють історію не тільки своєї країни, а й світу. «У нас тече кров козацтва. Кожна з нас — як Ксена, принцеса-воїн».

Владислава Романюк, 30 років, Нікольське (Донецька область)

Владислава — лікарка-гастроентерологиня, керівниця місії FRIDA Ukraine, очільниця відділу інфекційного контролю, проєктний менеджер лікувально-реабілітологічного центру для військових Універсальна клініка «Оберіг» та мама. Родом із Нікольського — селища під Маріуполем. Напередодні повномасштабного вторгнення за збігом обставин разом із дитиною, батьками та сестрою опинилася далеко від Маріуполя. Родинний дім втрачено, дідусі й бабусі залишились на окупованій території.

З дитинства знала, що буде лікаркою, хоч у родині медиків не було. Навчаючись у медуніверситеті, мріяла стати хірургинею, чергувала в лікарні швидкої допомоги. Потім — була завідувачкою COVID-відділення, яке стало її «школою виживання» і професійного дорослішання. До FRIDA долучилася однією з перших — лікувала у бомбосховищах Донеччини так само зосереджено, як і в київських палатах. Маючи найбільшу кількість місій за плечима, Владислава очолила проєкт і продовжує регулярно брати участь у місіях FRIDA в ролі капітана.

Місію волонтерів FRIDA Владислава бачить не лише в тому, щоб лікувати, а й нагадати — у цьому світі є не тільки темрява. Є ті, хто дає і не просить нічого у відповідь.

«Я люблю свою професію, бо вона дозволяє впливати на життя людини — реально й глибоко. Я люблю, що можу працювати з однодумцями — як у FRIDA, так і в клініці. Це середовище, в якому хочеться зростати», — ділиться Владислава.

Її мрія — завершити будівництво дому, який вони з коханим почали зводити до вторгнення. Цей дім став символом втраченої стабільності. Вона зізнається: найболючіше — це відчуття, що українці уже розучились жити без війни. Владислава хоче, щоб українські діти не мріяли про мир, а жили в ньому. Вона вірить, що сила українських жінок — у здатності адаптуватися і сміливо реагувати на будь-які виклики.

Тетяна Литвиненко, 57 років, Київ

Тетяна народилася у Кривому Розі на Дніпропетровщині у змішаній родині, де тато — українець, мама — росіянка. У дитинстві було важко визначитися з національністю, бо дитина любить обох батьків. Але з роками її свідомість і підсвідомість остаточно обрали: вона — українка.

Ще в дитячому віці переїхала у Київ, де живе й донині. Під час повномасштабного вторгнення Тетяна залишилася на своєму робочому місці. Родина виїхала за кордон, діти вже дорослі. А вона — залишилась з професією, яка стала справжнім покликанням.

Тетяна — офтальмологиня або «лікарка, яка повертає зір», як каже сама про себе. Вона допомагає пораненим знову побачити світ — іноді буквально. У тихих операційних і під світлом ламп мікроскопа вона бореться не з темрявою, а за світло. Лікар-офтальмолог, яка щодня зустрічає поранених із фронту, рятує не просто очі — вона повертає зір, обличчя, гідність і надію. «Мені виявилось важливішим за все — дарувати людям світло після темряви», — каже Тетяна. Свою роботу вважає місією, яку не кожному дано.

Після важких бойових травм, коли війна залишає слід не лише в серці, а й на тілі, ця лікарка не просто зашиває рани — вона майстерно реконструює повіки, проводить евісцерації, імплантує очі та формує очні порожнини для

майбутнього протезування. Це ювелірна робота, що вимагає сили, витримки та безмежної людяності.

Пацієнти Тетяни — наші захисники, які, дивлячись у дзеркало після операції, знову бачать себе. Її руки — це міст між болем і відновленням, її покликання — робити неможливе можливим.

«Я люблю свою професію за те, що вона змінює життя. Повертаючи зір, я повертаю людям можливість бачити світ, близьких, сонце. І це — щастя». Мріє про далекі подорожі — в Америку, Нову Зеландію, навіть в Антарктиду. А силу української жінки вбачає в нашій історії та корінні. «Вона — велична і непереможна», — впевнено каже Тетяна.

Олександра Бриль, 21 рік, Золочів (Львівська область)

Олександра — студентка медичного університету, яку повномасштабне вторгнення застало в Києві, на першому курсі. Дівчина саме готувалась до модуля з анатомії, коли пролунали перші вибухи. Але війна не стала несподіванкою. Її батько — військовий, і ще з 2014 року Олександра знала: тривога й війна — це надовго. З дитинства разом з іншими дітьми плела маскувальні сітки та збирала допомогу на фронт.

Професію обирала не відразу. Хотіла бути й співачкою, і шеф-кухарем, і моделлю. Але коли в шостому класі натрапила на підручник з анатомії — все змінилося. З того часу впевнено йшла до медицини. Першу практику проходила з тремтливими руками, проте вже згодом — асистувала на операціях. Зараз торує свій шлях до кар'єри хірургині.

У місіях FRIDA вона знайшла коло підтримки й сили. «Це люди, які сильніші за супергероїв. З ними не страшно — хоч у підвалі, хоч під обстрілами». Коли бачить навколо себе команду з «безстрашних хлопців і дівчат», людей, що посміхаються крізь сльози — відступає навіть тривога.

«Я люблю медицину за те, що вона вчить бачити не просто симптоми, а людину. За ті миті, коли пацієнт каже “дякую”. За можливість дарувати надію».

Олександра мріє відкрити дім-притулок для тварин, щоб кожен носик знайшов свою родину.

Силу українських жінок бачить у розумі: «Українки з першого дня війни включились у допомогу. Бо розуміють: свобода — це не подарунок, а виборене право на щасливе майбутнє. Тому з тверезим розумом, за покликом серця українки борються за майбутнє своє, своїх сімей та своєї країни».